

ZAKON

O ZAŠTITI OD BUKE U ŽIVOTNOJ SREDINI

("Sl. glasnik RS", br. 36/2009 i 88/2010)

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuju se: subjekti zaštite životne sredine od buke; mere i uslovi zaštite od buke u životnoj sredini; merenje buke u životnoj sredini; pristup informacijama o buci; nadzor i druga pitanja od značaja za zaštitu životne sredine i zdravlje ljudi.

Odredbe ovog zakona ne odnose se na buku koja nastaje na radnom mestu i u radnoj okolini, buku koja nastaje u prevoznom sredstvu, buku koja potiče od vojnih aktivnosti na armijskim poligonima i aktivnosti na zaštiti od elementarnih nepogoda, prirodnih i drugih udesa, buku od aktivnosti u domaćinstvu ili buku iz susednog domaćinstva, kao i na buku kojoj su izloženi oni koji je stvaraju.

Zaštita životne sredine od buke

Član 2

Zaštita životne sredine od buke obezbeđuje se utvrđivanjem uslova i preduzimanjem mera zaštite koje su deo integralnog sistema zaštite životne sredine i odnose se na:

- 1) prostorno, urbanističko i akustičko planiranje;
- 2) zvučnu zaštitu;
- 3) stratešku procenu uticaja planova i programa, odnosno procenu uticaja projekata na životnu sredinu, kao i na izdavanje dozvole za izgradnju i rad postrojenja, odnosno obavljanje aktivnosti;
- 4) propisivanje graničnih vrednosti indikatora buke u životnoj sredini;
- 5) proizvodnju, promet i upotrebu izvora buke;
- 6) akustičko zoniranje;
- 7) izradu strateških karata buke;
- 8) izradu akcionih planova zaštite od buke u životnoj sredini;
- 9) merenje i ocenu buke u životnoj sredini;
- 10) procenu štetnih efekata buke na zdravlje ljudi;

11) informisanje javnosti o buci i njenim štetnim efektima u životnoj sredini.

Značenje izraza

Član 3

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) *buka u životnoj sredini* jeste neželjen ili štetan zvuk (u daljem tekstu: buka);
- 2) *izvor buke* jeste svaki emiter neželjenog ili štetnog zvuka koji nastaje kao posledica aktivnosti ljudi. To može da bude svaki uređaj, sredstvo za rad, saobraćajno sredstvo, instalacija postrojenja, tehnološki postupak, elektroakustički uređaj. Izvorima zvuka smatraju se pokretni i nepokretni objekti koji pod određenim okolnostima generišu zvuk, a takođe i otvoreni i zatvoreni prostori za sport, igru, ples, predstave, koncerte, slušanje muzike i sl. kao i ugostiteljski objekti, garaže, parking prostori i dr.;
- 3) *štetni efekti* jesu negativni uticaji buke na zdravlje ljudi;
- 4) *uznemiravanje* jeste stepen ometanja ljudi bukom, koji se utvrđuje ispitivanjem na licu mesta propisanim metodama procene;
- 5) *indikator buke* jeste fizička veličina kojom se opisuje buka u životnoj sredini, a koja je u uzajamnoj vezi sa štetnim efektom buke;
- 6) *procena* jeste metod koji se koristi za izračunavanje, predviđanje ili merenje indikatora buke ili odgovarajućih štetnih efekata buke;
- 7) *akustičko zoniranje* jeste određivanje granične vrednosti indikatora buke za različita područja prema njihovoj nameni;
- 8) *aglomeracija* jeste deo teritorije sa preko 100.000 stanovnika i sa takvom gustinom stanovništva da se može smatrati urbanizovanim područjem;
- 9) *glavni put* jeste državni put I i II reda, sa prosečnim godišnjim protokom saobraćaja većim od tri miliona vozila;
- 10) *glavna pruga* jeste magistralna i regionalna pruga, sa prosečnim godišnjim protokom saobraćaja većim od 30.000 vozova;
- 11) *glavni aerodrom* jeste civilni aerodrom sa više od 50.000 operacija (poletanja ili sletanja) godišnje, izuzimajući one za potrebe obuke na lakim vazduhoplovima;
- 12) *izrada strateških karata buke* jeste predstavljanje podataka o postojećim ili procenjenim nivoima buke, uključujući prekoračenja propisanih graničnih vrednosti, broja ljudi izloženih buci na nekom području ili broja domaćinstava izloženih određenim vrednostima indikatora buke na određenom području;
- 13) *strateška karta buke* jeste karta koja predstavlja podatke o nivoima buke na određenom području i služi za procenu ukupne izloženosti buci određenog područja od različitih izvora buke ili za predviđanje ukupne buke na nekom području;

14) *granična vrednost buke* jeste najviša dozvoljena vrednost indikatora buke (u daljem tekstu: granična vrednost). Granične vrednosti mogu biti različite za različite izvore buke, odnosno za različite akustičke zone, kao i za različite zatvorene i otvorene prostore u kojima borave ljudi;

15) *akcioni planovi zaštite od buke u životnoj sredini* jesu planovi koji sadrže mere zaštite od buke i njenih efekata u životnoj sredini, kao i mere za smanjenje buke u slučaju prekoračenja graničnih vrednosti;

16) *akustičko planiranje* jeste preduzimanje mera zaštite od buke u budućnosti, kao što su prostorno planiranje, projektovanje i planiranje sistema saobraćaja, primena zvučne zaštite putem odgovarajuće zvučne izolacije i zvučnih barijera, kao i praćenje nivoa buke koju emituju izvori buke;

17) *zvučna zaštita* jeste skup mera kojim se obezbeđuje da zvuk pri prenosu iz jednog u drugi prostor bude oslabljen, kao i mere da se buka uređaja i instalacija u objektu smanji. Zvučna zaštita podrazumeva i skup mera koje se sprovode u spoljnom prostoru, a koje utiču na smanjenje nivoa zvuka pri prostiranju. Zvučna zaštita se realizuje projektovanjem i izvođenjem zvučne izolacije konstrukcija i merama smanjenja, odnosno ograničenja buke;

18) *zvučna izolacija* jeste svojstvo građevinske konstrukcije da, u što većoj meri, spreči prenošenje zvučne energije iz jednog prostora u drugi. Zvučna izolacija može da bude od vazdušnog ili strukturnog zvuka i ostvaruje se na objektu arhitektonsko-građevinskim merama koje sprečavaju prenos zvuka iz jednog u drugi prostor;

19) *akustička zona* jeste područje na čijoj je celoj površini propisana jedinstvena granična vrednost indikatora buke.

II SUBJEKTI ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE OD BUKE

Subjekti zaštite

Član 4

Subjekti zaštite životne sredine od buke na teritoriji Republike Srbije, u okviru svojih ovlašćenja, jesu:

- 1) Republika Srbija;
- 2) autonomna pokrajina;
- 3) opština, grad, odnosno grad Beograd (u daljem tekstu: jedinica lokalne samouprave);
- 4) privredna društva, pravna lica i preduzetnici koja u obavljanju privredne delatnosti emituju buku (u daljem tekstu: pravna i fizička lica);
- 5) naučne i stručne organizacije i druge javne službe, udruženja, građani, druga pravna i fizička lica.

Republika Srbija

Član 5

Republika Srbija preko nadležnih organa i organizacija obezbeđuje zaštitu od buke u životnoj sredini na svojoj teritoriji.

Ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: Ministarstvo):

- 1) utvrđuje mere i uslove zaštite od buke, odnosno zvučne zaštite u planovima, programima i projektima, uključujući i one na koje daje saglasnost u postupku strateške procene uticaja, procene uticaja projekata na životnu sredinu, odnosno u postupku izdavanja integrisane dozvole za rad postrojenja i aktivnosti;
- 2) predlaže Vladi akcioni plan zaštite od buke u životnoj sredini za teritoriju Republike Srbije;
- 3) koordinira i vrši poslove zaštite od buke u životnoj sredini od značaja za Republiku Srbiju;
- 4) propisuje i utvrđuje ispunjenost uslova za ovlašćivanje stručnih organizacija za merenje buke u životnoj sredini, u skladu sa ovim zakonom;
- 5) vrši nadzor i kontrolu primene mera zaštite od buke u životnoj sredini.

Agencija za zaštitu životne sredine

Član 6

Agencija za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: Agencija) obezbeđuje izradu strateških karata buke iz nadležnosti Republike Srbije, vodi i ažurira bazu podataka iz monitoringa buke u informacionom sistemu zaštite životne sredine, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita životne sredine.

Autonomna pokrajina

Član 7

Autonomna pokrajina:

- 1) utvrđuje mere i uslove zaštite od buke, odnosno zvučne zaštite u planovima, programima i projektima, uključujući i one na koje daje saglasnost u postupku strateške procene uticaja, procene uticaja projekata na životnu sredinu, odnosno u postupku izdavanja integrisane dozvole za rad postrojenja i aktivnosti;

tač. 2) i 3) (*brisane*)

- 4) obezbeđuje finansiranje monitoringa buke u životnoj sredini na svojoj teritoriji;

- 5) vrši nadzor i kontrolu primene mera zaštite od buke u životnoj sredini.

Autonomna pokrajina svojim aktom određuje organe nadležne za obavljanje poslova iz stava 1. ovog člana.

Poslovi iz stava 1. tač. 1), 4) i 5) ovog člana obavljaju se kao povereni poslovi.

Jedinica lokalne samouprave

Član 8

Jedinica lokalne samouprave:

- 1) utvrđuje mere i uslove zaštite od buke, odnosno zvučne zaštite u planovima, programima i projektima, uključujući i one na koje daje saglasnost u postupku strateške procene uticaja, procene uticaja projekata na životnu sredinu, odnosno u postupku izdavanja integrisane dozvole za rad postrojenja i aktivnosti;
- 2) vrši akustičko zoniranje na svojoj teritoriji, određuje mere zabrane i ograničenja u skladu sa ovim zakonom;
- 3) *(brisana)*
- 4) donosi lokalni akcioni plan zaštite od buke u životnoj sredini, odnosno obezbeđuje uslove i stara se o njegovom sprovođenju;
- 5) obezbeđuje finansiranje monitoringa buke u životnoj sredini na teritoriji jedinice lokalne samouprave;
- 6) vrši nadzor i kontrolu primene mera zaštite od buke u životnoj sredini.

Jedinica lokalne samouprave svojim aktom određuje organe i službe nadležne za obavljanje poslova iz stava 1. ovog člana.

Poslovi iz stava 1. tač. 1), 2), 5) i 6) ovog člana obavljaju se kao povereni poslovi.

Obaveze subjekata zaštite

Član 9

Subjekti zaštite životne sredine od buke odgovorni su za svaku aktivnost ili nepreduzimanje mera kojima se prouzrokuje izloženost buci iznad graničnih vrednosti.

Pravna i fizička lica koja obavljanjem svojih delatnosti utiču ili mogu uticati na izloženost buci dužna su da obezbede: učešće u troškovima zaštite od buke u životnoj sredini u okviru investicionih, tekućih i proizvodnih troškova; praćenje uticaja svoje delatnosti na buku; sprovođenje odgovarajućih mera zaštite od buke, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje zaštita životne sredine.

Saradnja u zaštiti životne sredine od buke

Član 10

Subjekti zaštite životne sredine od buke dužni su da međusobno sarađuju, obezbeđuju koordinaciju i usklađivanje u donošenju i sprovođenju mera i odluka, u skladu sa ovim zakonom i posebnim zakonima kojima se uređuje zaštita životne sredine.

Republika Srbija ostvaruje saradnju u oblasti zaštite životne sredine od buke sa drugim državama i međunarodnim organizacijama, a posebno sa susednim državama za područja uz državnu granicu iz člana 21. ovog zakona.

III MERE I USLOVI ZAŠTITE OD BUKE U ŽIVOTNOJ SREDINI

1. Preventivne mere

Prostorno, urbanističko i akustičko planiranje

Član 11

U prostornim i urbanističkim planovima obezbeđuju se mere i uslovi zaštite od buke, a naročito:

- 1) međusobni prostorni raspored infrastrukture, industrijskih, stambenih, rekreacionih i drugih zona i objekata;
- 2) akustičko zoniranje i utvrđivanje posebnih režima korišćenja tih područja.

Projekti, planovi i programi na koje se primenjuju zakoni kojima se uređuje postupak strateške procene uticaja na životnu sredinu, odnosno procene uticaja projekata na životnu sredinu moraju sadržati procenu nivoa buke i mere zaštite od buke u životnoj sredini.

Zvučna zaštita

Član 12

Prostorno i urbanističko planiranje i realizacija projekata iz člana 11. stav 2. ovog zakona obuhvataju i mere zvučne zaštite koje se obezbeđuju kroz planiranje namenske upotrebe prostora, planiranje saobraćaja, smanjenje buke merama zvučne zaštite i kontrolu izvora buke.

Pri projektovanju, građenju i rekonstrukciji objekata saobraćajne infrastrukture, industrijskih objekata, stambenih, stambeno-poslovnih i poslovnih objekata nosilac projekta dužan je da sprovede mere zvučne zaštite u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

Utvrđivanje ispunjenosti uslova zaštite od buke

Član 13

U postupku procene uticaja projekata na životnu sredinu predviđaju se mogući neposredni i posredni štetni efekti buke na životnu sredinu.

U studiji o proceni uticaja na životnu sredinu utvrđuju se uslovi i mere kojima se štetni efekti buke mogu sprečiti, smanjiti ili otkloniti u skladu sa zakonom kojim se uređuje procena uticaja na životnu sredinu.

Uslovi za rad postrojenja i aktivnosti za koja se izdaje integrisana dozvola sadrže mere zaštite od buke u skladu sa zakonom kojim se uređuje integrisano sprečavanje i kontrola zagađivanja životne sredine.

U postupku tehničkog pregleda i izdavanja upotrebne dozvole za projekte za koje nije potrebna izrada procene uticaja na životnu sredinu, za projekte za koje je izrađena studija o proceni uticaja na životnu sredinu utvrđuje se ispunjenost uslova i mera zaštite od buke, odnosno zvučne zaštite.

2. Indikatori buke i granične vrednosti

Indikatori buke

Član 14

Indikatori buke koriste se u cilju utvrđivanja nivoa buke u životnoj sredini, za procenu i predviđanje nivoa buke i njenih efekata, izradu strateških karata buke i planiranje mera zaštite od buke.

Vrednost indikatora buke u životnoj sredini utvrđuje se primenom metoda merenja, proračuna ili procene, u skladu sa ovim zakonom.

Granične vrednosti

Član 15

Zabranjeno je emitovanje buke u životnoj sredini iznad propisanih graničnih vrednosti.

Granične vrednosti iskazuju se indikatorima buke u skladu sa ovim zakonom.

Vlada propisuje indikatore buke, granične vrednosti, metode za ocenjivanje indikatora buke, uznemiravanja i štetnih efekata buke u životnoj sredini i na zdravlje ljudi, kao i vrste i način prikupljanja podataka potrebnih za njihovo ocenjivanje.

3. Pojedinačni izvori buke

Proizvodnja, promet i upotreba izvora buke

Član 16

Mašine, prevozna sredstva, uređaji i oprema koji se proizvode u Republici Srbiji ili se uvoze na teritoriju Republike Srbije moraju, radi stavljanja u promet, odnosno upotrebu, biti usklađeni sa tehničkim propisima koji se odnose na granični nivo buke pod određenim uslovima upotrebe, a relevantni podaci o buci u uslovima upotrebe moraju biti označeni na proizvodu u skladu sa posebnim propisima.

Mere zaštite od buke vezane za izbor i upotrebu mašina, uređaja, sredstava za rad i prevozna sredstva sprovode se primenom najboljih dostupnih tehnika koje su tehnički i ekonomski isplative, u skladu sa zakonom.

Izvori buke koji se koriste za obavljanje delatnosti, a koji se privremeno koriste ili se trajno postavljaju u otvorenom prostoru na nivou tla, nepokretne i pokretne objekte ili se koriste na vodi ili u vazduhu moraju imati podatke o nivou zvučne snage koju emituju pri propisanim uslovima korišćenja i održavanja.

Zoniranje

Član 17

U akustičkim zonama može se zabraniti ili ograničiti upotreba izvora buke, odnosno obavljanje delatnosti i drugih aktivnosti koje prouzrokuju buku iznad propisanih graničnih vrednosti.

U zonama iz stava 1. ovog člana nivoi buke ne mogu biti iznad propisanih graničnih vrednosti.

Akustičke zone, mere zabrane i ograničenja iz st. 1. i 2. ovog člana određuje jedinica lokalne samouprave.

Ministar nadležan za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: ministar) propisuje metodologiju za određivanje akustičkih zona.

Održavanje javnih skupova i aktivnosti

Član 18

Organizatori javnih skupova, zabavnih i sportskih priredbi i drugih aktivnosti na otvorenom i u zatvorenom prostoru dužni su da u prijavi za održavanje javnih skupova i aktivnosti dostave podatke o merama zaštite od buke ukoliko upotreba zvučnih i drugih uređaja može prekoračiti propisane granične vrednosti.

Mere zaštite od buke određuje jedinica lokalne samouprave na zahtev organizatora javnih skupova i aktivnosti.

4. Strateške karte buke

Član 19

Strateške karte buke predstavljaju podatke o postojećim i procenjenim nivoima buke, koji su prikazani indikatorima buke.

Strateške karte buke sadrže prikaz podataka o stanju buke u životnoj sredini, a naročito:

- 1) postojeći, prethodni i procenjeni nivo buke u životnoj sredini izražen indikatorima buke;
- 2) mesta prekoračenja propisanih graničnih vrednosti;
- 3) procenu broja domaćinstava, škola i bolnica na određenom prostoru koje su izložene buci iznad propisanih graničnih vrednosti;
- 4) procenu broja ljudi koji se nalaze na određenom prostoru izloženom buci iznad propisanih graničnih vrednosti;
- 5) druge propisane podatke, u skladu sa ovim zakonom.

Izrada strateških karata buke

Član 20

Strateške karte buke obavezno se izrađuju za aglomeracije sa više od 100.000 stanovnika, za glavne puteve sa prosečnim godišnjim protokom saobraćaja većim od 3.000.000 vozila, za glavne pruge sa prosečnim godišnjim protokom saobraćaja većim od 30.000 vozova i za glavne aerodrome.

Izradu strateških karata buke iz stava 1. ovog člana na celoj teritoriji Republike Srbije obezbeđuje Agencija uz učešće subjekata zaštite iz člana 4. ovog zakona.

Subjekti iz člana 4. ovog zakona obavezni su da za potrebe izrade strateških karata buke iz stava 1. ovog člana obezbede potrebne podatke.

Strateške karte buke revidiraju se najmanje jednom u pet godina računajući od dana početka njihove pripreme.

Strateške karte buke koriste se kao osnova za izradu akcionih planova zaštite od buke u životnoj sredini i kao sredstvo za obaveštavanje javnosti o nivou buke u životnoj sredini i njenim štetnim efektima.

Ministar i ministar nadležan za poslove saobraćaja bliže uređuju sadržinu i metode izrade strateških karata buke, kao i način njihovog prikazivanja javnosti.

Vlada na predlog Ministarstva donosi plan aktivnosti i izvore finansiranja za izradu strateških karata buke iz stava 1. ovog člana.

5. Akcioni planovi

Akcioni plan zaštite od buke u životnoj sredini

Član 21

Akcioni plan zaštite od buke u životnoj sredini za drumski, vazdušni i železnički saobraćaj, kao i za područja uz državnu granicu donosi Vlada.

Akcioni plan iz stava 1. ovog člana priprema Ministarstvo zajedno sa ministarstvom nadležnim za poslove saobraćaja i privrede.

Akcioni plan za aglomeracije na teritoriji jedinice lokalne samouprave, kao i za postrojenja i aktivnosti za koje integrisanu dozvolu izdaje jedinica lokalne samouprave priprema i donosi jedinica lokalne samouprave.

Ministarstvo daje saglasnost na akcioni plan za aglomeracije na teritoriji jedinice lokalne samouprave.

Akcioni planovi donose se, odnosno revidiraju za period od pet godina.

Akcioni planovi se razmatraju i eventualno revidiraju u slučaju pojave značajnih promena u postojećem nivou buke u životnoj sredini, a najmanje svake pete godine.

Sadržina akcionih planova

Član 22

Akcioni planovi iz člana 21. ovog zakona sadrže, i to:

- 1) opis aglomeracije, glavne puteve, glavne pruge i glavne aerodrome, odnosno druge izvore buke u aglomeraciji;
- 2) podatke o nadležnim organima i osnovama za izradu akcionog plana;
- 3) podatke o prekoračenim graničnim vrednostima;
- 4) rezime rezultata izrade strateških karata buke;

- 5) procenu broja stanovnika izloženih buci, identifikaciju problema i situaciju koju treba poboljšati;
- 6) sve mere koje su već preduzete za smanjenje buke, kao i sve projekte u pripremi;
- 7) srednjoročne i dugoročne mere i aktivnosti koje nadležni organi treba da preduzmu za period od pet godina, uključujući mere za očuvanje nivoa buke u zonama gde je to stanje zadovoljavajuće (planiranje saobraćaja, korišćenje zemljišta, tehničke mere na izvorima buke, izbor tiših izvora buke, smanjenje prenosa zvuka, pravne, ekonomske i podsticajne mere);
- 8) procenu broja stanovnika ugroženih bukom (koji su uznemiravani bukom, imaju poremećen san i dr.);
- 9) rezultate učešća javnosti u postupku pripreme akcionih planova;
- 10) izvore finansiranja (sredstva budžeta i druga finansijska sredstva, ocena efikasnosti i očekivane koristi u odnosu na troškove);
- 11) način vrednovanja akcionog plana u pogledu primene i rezultata.

Ministar propisuje metodologiju za izradu akcionih planova.

IV MERENJE BUKE U ŽIVOTNOJ SREDINI

Monitoring buke

Član 23

Monitoring buke vrši se sistematskim merenjem, ocenjivanjem ili proračunom određenog indikatora buke, u skladu sa ovim zakonom.

Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave u okviru svoje nadležnosti utvrđene zakonom, obezbeđuju procenu, praćenje i kontrolu nivoa buke u životnoj sredini u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje zaštita životne sredine.

Podaci iz monitoringa buke sastavni su deo jedinstvenog informacionog sistema životne sredine u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita životne sredine.

Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave obezbeđuju finansijska sredstva za monitoring buke.

Ministar propisuje metodologiju za izradu i vođenje informacionog sistema buke.

Pojedinačno merenje buke

Član 24

Pravno lice ili preduzetnik koje je vlasnik, odnosno korisnik izvora buke dužno je da na propisan način obezbedi merenje buke i izradu izveštaja o merenju buke i snosi troškove merenja buke u zoni uticaja, u skladu sa ovim zakonom.

Ministar propisuje metode merenja buke, sadržinu i obim izveštaja o merenju buke.

Ovlašćene stručne organizacije za merenje buke

Član 25

Merenje buke u životnoj sredini može da vrši ovlašćena stručna organizacija ako ispunjava propisane uslove za merenje buke u skladu sa ovim zakonom.

Zahtev za dobijanje ovlašćenja za merenje buke stručna organizacija podnosi Ministarstvu.

Uz zahtev iz stava 2. ovog člana prilaže se dokumentacija kojom se potvrđuje ispunjenost uslova za merenje buke u pogledu prostora, kadrova, opreme i metoda za merenje buke u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Ispunjenost uslova za ovlašćivanje stručnih organizacija iz stava 3. ovog člana za merenje buke utvrđuje ministar, rešenjem.

Ovlašćenje iz stava 4. ovog člana važi za period od četiri godine i može se obnoviti.

Ovlašćenje za merenje buke ministar oduzima ako se naknadno utvrdi da ovlašćena stručna organizacija ne ispunjava propisane uslove ili se utvrdi da je ovlašćenje izdato na osnovu netačnih i neistinitih podataka.

Rešenje iz st. 4. i 6. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministar bliže propisuje uslove koje stručna organizacija mora da ispunjava za merenje buke, kao i dokumentaciju koja se podnosi uz zahtev za dobijanje ovlašćenja za merenje buke.

Informacioni sistem

Član 26

Strateške karte buke su deo jedinstvenog informacionog sistema životne sredine u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita životne sredine.

V PRISTUP INFORMACIJAMA O BUCI

Obaveštavanje javnosti

Član 27

Državni organi, organi jedinice lokalne samouprave, ovlašćene i druge organizacije dužne su da obezbede pristup javnosti informacijama i podacima iz strateških karata buke u životnoj sredini i akcionih planova iz člana 21. ovog zakona, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje zaštita životne sredine.

Informacije i podaci iz stava 1. ovog člana moraju biti saopšteni javnosti jasno, razumljivo i pristupačno, uz upotrebu najpogodnijih informacionih tehnologija.

Podaci o buci

Član 28

Podaci o buci u životnoj sredini sastavni su deo izveštaja o stanju životne sredine u Republici Srbiji.

VI NADZOR

Nadzor nad radom

Član 29

Ministarstvo vrši nadzor nad radom Agencije, autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave, kao i ovlašćenih pravnih lica, u vršenju poverenih poslova.

Inspekcijski nadzor

Član 30

Inspekcijski nadzor nad primenom odredaba ovog zakona i propisa donetih za njegovo izvršavanje vrši Ministarstvo, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Inspekcijski nadzor Ministarstvo vrši preko republičkog inspektora za zaštitu životne sredine u okviru delokruga utvrđenog ovim zakonom.

Autonomna pokrajina vrši inspekcijski nadzor nad izvršavanjem poslova poverenih ovim zakonom preko inspektora za zaštitu životne sredine.

Jedinica lokalne samouprave vrši inspekcijski nadzor nad izvršavanjem poslova poverenih ovim zakonom preko inspektora za zaštitu životne sredine.

Prava i dužnosti inspektora

Član 31

U vršenju inspekcijskog nadzora republički inspektor za zaštitu životne sredine, inspektor za zaštitu životne sredine autonomne pokrajine i inspektor za zaštitu životne sredine jedinice lokalne samouprave (u daljem tekstu: inspektor) ima pravo i dužnost da utvrđuje:

- 1) da li se sprečavanje, smanjivanje i otklanjanje štetnih efekata buke vrši u skladu sa rešenjem nadležnog organa kojim su utvrđene mere zaštite od buke;
- 2) da li se merenje buke obavlja u skladu sa odredbama ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona;
- 3) da li su nivoi buke u akustičkoj zoni iznad propisane granične vrednosti;
- 4) da li se izrađuju strateške karte buke;
- 5) da li se donose i sprovode akcioni planovi zaštite od buke u životnoj sredini, odnosno lokalni akcioni planovi;

6) da li se sprovede posebne mere zaštite od buke u životnoj sredini, odnosno druge propisane mere, u skladu sa ovim zakonom.

Ovlašćenja inspektora

Član 32

U vršenju inspekcijskog nadzora iz člana 31. ovog zakona, inspektor je ovlašćen da:

- 1) naredi, u određenom roku, otklanjanje nepravilnosti;
- 2) zabrani ili ograniči korišćenje ili upotrebu mašina, prevoznih sredstava, opreme i uređaja koji nisu u skladu sa tehničkim propisima;
- 3) zabrani ili ograniči na određeno vreme korišćenje izvora buke ili vršenje delatnosti i drugih aktivnosti koje predstavljaju izvor buke na određenom području, odnosno u određenoj akustičkoj zoni iznad propisanih graničnih vrednosti;
- 4) naredi sprovođenje akustičkih mera zaštite od buke;
- 5) zabrani proizvodnju i promet određenih proizvoda i vršenje određenih aktivnosti, na određeno vreme;
- 6) zabrani, odnosno ograniči upotrebu izvora buke dok se ne preduzmu mere zaštite od buke;
- 7) zabrani upotrebu mašina, opreme i uređaja koji nemaju podatke o zvučnoj snazi koju emituju pod određenim uslovima upotrebe;
- 8) zabrani obavljanje delatnosti i ostalih aktivnosti u objektu koji zbog buke ometaju odmor i noćni mir na vremenski period od 30 dana, odnosno 60 dana u slučaju ponovljenog ometanja bukom, ako to nije moguće postići merom zabrane upotrebe izvora buke;
- 9) zabrani obavljanje delatnosti, odnosno aktivnosti ako su iste započete bez rešenja nadležnog organa kojim se utvrđuje da su sprovedene mere zaštite od buke;
- 10) naredi dostavljanje podataka za informacioni sistem;
- 11) naredi izvršenje drugih propisanih obaveza u određenom roku.

U vršenju inspekcijskih poslova inspektor može privremeno oduzeti predmete, opremu ili uređaje čija upotreba nije dozvoljena ili koji su nastali, odnosno kojima su izvršene nedozvoljene radnje.

U vršenju nadzora nad primenom mera zaštite od buke inspektor ima i ovlašćenja i dužnosti utvrđene drugim propisima.

VII NADLEŽNOST ZA REŠAVANJE O ŽALBI

Član 33

O merama iz člana 32. ovog zakona inspektor donosi rešenje.

Na rešenje inspektora može se izjaviti žalba ministru u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Žalba ne zadržava izvršenje rešenja.

O žalbi na prvostepeno rešenje nadležnog organa opštine, odnosno grada, odnosno grada Beograda, koje je doneto u vršenju poverenih poslova, rešava ministar.

O žalbi na prvostepeno rešenje nadležnog organa autonomne pokrajine rešava ministar.

O žalbi na prvostepeno rešenje područne jedinice ministarstva rešava ministar.

O žalbi na prvostepeno rešenje ministarstva, rešava Vlada.

VIII KAZNENE ODREDBE

Prekršaji

Član 34

Novčanom kaznom od 500.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj privredno društvo, preduzeće ili drugo pravno lice ako:

- 1) ne sprovodi mere zvučne zaštite (član 12. stav 2);
- 2) emituje buku iznad propisanih graničnih vrednosti (član 15. stav 1);
- 3) proizvodi, odnosno uvozi, radi stavljanja u promet odnosno upotrebu, mašine, prevozna sredstva, uređaje i opremu protivno odredbama člana 16. stav 1. ovog zakona;
- 4) izvori buke iz člana 16. stav 3. ovog zakona nemaju podatke o nivou zvučne snage koju emituju;
- 5) emituje buku u akustičkoj zoni iznad propisanih graničnih vrednosti (član 17. stav 2);
- 6) održava javni skup i aktivnost suprotno određenim merama zaštite od buke (član 18. stav 1);
- 7) ne obezbedi merenje buke i izradu izveštaja o merenju buke koju emituje (član 24. stav 1).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 25.000 do 50.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 250.000 do 500.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara ili kaznom zatvora do 30 dana.

Zaštitne mere uz kaznu za prekršaj

Član 35

Za prekršaj iz člana 34. ovog zakona pravnom licu može se uz kaznu izreći i zaštitna mera zabrane vršenja određene delatnosti u trajanju do tri godine, a odgovornom licu u pravnom licu da vrši određene poslove u trajanju do jedne godine.

Za prekršaj iz člana 34. ovog zakona može se uz kaznu izreći i zaštitna mera oduzimanja predmeta koji su upotrebljeni ili namenjeni za izvršenje prekršaja, odnosno koji su nastali izvršenjem prekršaja.

Prekršaj odgovornog lica u organu državne uprave, imaoću javnih ovlašćenja, odnosno ovlašćenom pravnom licu

Član 36

Novčanom kaznom od 25.000 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu državne uprave, imaoću javnih ovlašćenja, odnosno ovlašćenom pravnom licu ako:

- 1) prostorni i urbanistički planovi, odnosno planovi, projekti i programi na koje se primenjuju zakoni kojima se uređuje postupak strateške procene uticaja na životnu sredinu, postupak procene uticaja projekata na životnu sredinu, ne sadrže odgovarajuće mere zaštite od buke, odnosno mere zvučne zaštite (član 5. stav 2. tačka 1), član 7. stav 1. tačka 1) i član 8. stav 1. tačka 1);
- 2) održava javni skup i aktivnost suprotno određenim merama zaštite od buke (član 18. stav 1);
- 3) odobri održavanje javnog skupa i aktivnosti bez određenih mera zaštite od buke (član 18. stav 2);
- 4) ne izrađuje strateške karte buke u skladu sa odredbama ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona (član 20. st. 2, 3. i 4);
- 5) ne obavlja monitoring buke u skladu sa odredbama ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona (član 23. stav 2);
- 6) vrši merenje buke u životnoj sredini bez propisanog ovlašćenja, odnosno suprotno propisima (član 25. stav 1);
- 7) ne vodi podatke iz monitoringa buke, ne dostavlja te podatke na propisan način, odnosno ne dostavlja Agenciji strateške karte buke u propisanom roku (član 26);
- 8) ne obezbedi informisanje javnosti o buci (član 27).

IX PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje propisa

Član 37

Propisi iz člana 15. stav 3, člana 17. stav 4, člana 20. stav 7, člana 22. stav 2, člana 24. stav 2. i člana 25. stav 8. ovog zakona doneće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Jedinica lokalne samouprave doneće akt iz člana 17. stav 3. ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu propisa iz člana 17. stav 4. ovog zakona.

Rok za izradu strateških karata buke i akcionih planova

Član 38

Strateške karte buke za aglomeracije sa više od 250.000 stanovnika, za glavne puteve sa prosečnim godišnjim protokom saobraćaja većim od 6.000.000 vozila, za glavne pruge sa prosečnim godišnjim protokom saobraćaja većim od 60.000 vozova i za glavne aerodrome, izradiće se najkasnije do 30. juna 2012. godine.

Strateške karte buke za aglomeracije sa više od 100.000 stanovnika, za glavne puteve sa prosečnim godišnjim protokom saobraćaja većim od 3.000.000 vozila, za glavne pruge sa prosečnim godišnjim protokom saobraćaja većim od 30.000 vozova i za aerodrome koji nisu obuhvaćeni stavom 1. ovog člana, izradiće se najkasnije do 31. decembra 2017. godine.

Akcioni planovi zaštite od buke u životnoj sredini iz člana 21. ovog zakona doneće se u roku od godinu dana od dana izrade strateških karata buke iz st. 1. i 2. ovog člana.

Rok za usklađivanje poslovanja

Član 39

Pravna lica i preduzetnici koji su do dana stupanja na snagu ovog zakona obavljali poslove merenja buke na osnovu ovlašćenja izdatih u skladu sa važećim propisima dužni su da pribave ovlašćenje za merenje buke u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu propisa iz člana 25. stav 8. ovog zakona.

Pravna lica i preduzetnici koji koriste izvore buke za koje nema podataka o zvučnoj snazi koju emituju, dužni su da obezbede te podatke u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prestanak važenja ranijeg zakona i primena važećih propisa

Član 40

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe Zakona o zaštiti životne sredine ("Službeni glasnik RS", br. 66/91, 83/92, 53/93 - dr. zakon, 67/93 - dr. zakon, 48/94 - dr. zakon, 53/95 i 135/04) kojima se uređuje zaštita od buke.

Do donošenja propisa iz člana 15. stav 3. i člana 24. stav 2. ovog zakona primenjuje se Pravilnik o dozvoljenom nivou buke u životnoj sredini ("Službeni glasnik RS", broj 54/92).

Stupanje na snagu

Član 41

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

**Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o zaštiti od buke u životnoj sredini**

("Sl. glasnik RS", br. 88/2010)

Član 13

Strateške karte buke za aglomeracije sa više od 250.000 stanovnika, za glavne puteve sa prosečnim godišnjim protokom saobraćaja većim od 6.000.000 vozila, za glavne pruge sa prosečnim godišnjim protokom saobraćaja većim od 60.000 vozova i za glavne aerodrome, izradiće se najkasnije do 30. juna 2015. godine.

Strateške karte buke za aglomeracije sa više od 100.000 stanovnika, za glavne puteve sa prosečnim godišnjim protokom saobraćaja većim od 3.000.000 vozila, za glavne pruge sa prosečnim godišnjim protokom saobraćaja većim od 30.000 vozova i za aerodrome koji nisu obuhvaćeni stavom 1. ovog člana, izradiće se najkasnije do 31. decembra 2020. godine.

Akcioni planovi zaštite od buke u životnoj sredini iz člana 21. ovog zakona doneće se u roku od godinu dana od dana izrade strateških karata buke iz st. 1. i 2. ovog člana.

Član 14

Propisi na osnovu ovog zakona doneće se najkasnije do 30. juna 2011. godine.

Član 15

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".